
**TIP FAKÜLTELERİ
ULUSAL ÇEKİRDEK EĞİTİM
PROGRAMI
(UÇEP)**

(Bu program Tıp-Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyince
2 Şubat 2002'de Çukurova Üniversitesi'nde yapılan toplantıda
oybirliği ile kabul edilmiş ve 1 Ocak 2003'te yürürlüğe girmiştir)

TÜRKİYE'DEKİ TIP FAKÜLTELERİ İÇİN ULUSAL ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI

Ulusal çekirdek eğitim programı başlıca üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde "**Hastalık-Durum-Semptom Listesi**" (396 madde) verilerek, soruna ilişkin öğrencilere kazandırılması gereken bilginin derecesi belirtilmektedir.

Raporun ikinci bölümünde öğrencilere kazandırılması gereken **Beceriler (152 madde)** listelenmiştir.

Üçüncü bölümde ise iyi hekimlik uygulamaları için öğrencilere kazandırılması gereken **Tutum Ve Davranışlar (26 madde)** listelenmiştir.

Temel ve Klinik Bilimlerde eğitim programları ekteki listeler göz önünde bulundurularak oluşturulmalıdır. Bu rapor, bugünkü sağlık gerçeklerine göre -hazırlanmış öneriler olup, tıptaki gelişmelere ve Türkiye'nin sağlık gereksinimlerine göre en geç 4 yılda bir gözden geçirilerek geliştirilmelidir.

İçindekiler

1. Tıp fakültelerinin mezuniyet öncesi eğitimde amaç ve hedefleri
2. Hastalık-durum-semptomlara göre bilgi düzeyleri
Hastalık-durum-semptomlara göre ABC sırası
Sistemler içinde Hastalık-durum-semptomlar
3. Kazandırılması gereken beceriler
Mutlaka kazanması gereken beceriler
Gerekli olanaklar sağlandığında yapabilmesi gereken girişimler
4. Kazandırılması gereken tutum ve davranışlar

TIP FAKÜLTELERİNİN MEZUNİYET ÖNCESİ EĞİTİMDEKİ AMAÇ VE HEDEFLERİ

Amaç

Tıp Fakültelerinin amacı:

- 1) Türkiye'nin sağlık sorunlarını bilen ve birinci basamakla bu sorunların üstesinden gelebilecek bilgi, beceri ve tutumlarla donanmış.
- 2) Birinci basamak sağlık kuruluşlarında hekimlik ve yöneticilik yapabilecek,
- 3) Mesleğini etik kuralları gözeterek uygulayan,
- 4) Araştırmacı ve sorgulayıcı olan,
- 5) Kendisini sürekli olarak yenileyip geliştiren.
- 6) Uluslararası düzeyde kabul edilen ölçütlerde pratisyen hekimler yetiştirmektir.

Hedefler

Tıp eğitimi sonunda kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri ve tutumlar aşağıdadır:

A) Bilinmesi, Kavranması, İrdelenmesi ve Uygulanması Hedeflenen Bilgiler:

- 1) Vücutun ve organ sistemlerinin normal yapı ve işlevini kavrama.
- 2) Homeostazi düzenleyen hücresel, biyokimyasal ve moleküler mekanizmaları bilme tanıma ve tanımlama
- 3) Hastalıkların nedenlerini (genetik, gelişimsel, metabolik, toksik, mikrobiyolojik, otoimmün, neoplastik, dejeneratif, travmatik. v.b.) ve etki yollarını (patogenez) tanımlama.
- 4) Çeşitli hastalıklarda vücudun ve organ sistemlerinin yapı ve işlev değişikliklerini (patoloji ve fizyopatoloji) betimleme.
- 5) İnsan sağlığını bozan ekonomik, psikolojik, sosyal ve kültürel etmenleri tanıma.
- 6) Toplumda sık görülen hastalıkların epidemiyolojisi ve bunların sıklığının azaltılmasına yönelik yaklaşımları tanımlama.
- 7) Toplumda sık görülen hastalıkların en sık rastlanan klinik, laboratuvar, radyolojik ve patolojik bulgularını sıralama ve yorumlama.
- 8) Sık görülen hastalıkların tedavisinde bilimsel veriye dayalı, etkinliği yüksek yöntemleri sıralama ve seçme.
- 9) Klinik problemleri çözebilmek için tümdengelim yoluyla akıl yürütme.
- 10) Yaşamı tehdit eden hastalıkları tanıma ve uygun ilk tedavilerini yapma, gerektiğinde yönlendirme.
- 11) Sağlık hizmetlerinin sunulması, örgütlenmesi ve finansmanını bilme.
- 12) Hekimlik uygulamasının yasal kurallarını bilme ve uygulama.

- 13) Hekimlik sanatının etik kavram ve ilkelerini bilme ve özellikle yaşamın başında ve sonunda ortaya çıkabilen etik sorunlarda karar verme.
- 14) Kişileri hastalık ya da sakatlanma riskiyle karşı karşıya bırakabilecek etkenleri saptama ve bu risklerle risk altındaki bireyleri önceden ya da hastalığın erken evresinde belirleme ve gerekli önlemleri alma.

B) Kazandırılması Hedeflenen Devinimsel Beceriler:

- 1) Ayrıntılı ve güvenilir anamnez alma.
- 2) Tam ve ayrıntılı fizik muayene yapma.
- 3) Tanı ve tedavide sık kullanılan tıbbi girişimleri yapma (damara girme, intravenöz kateter yerleştirme, torakosentez, lomber ponksiyon, nazogastrik sonda yerleştirme, idrar sondası koyma, kesiklerin dikilmesi, v.b.).

C) Kazandırılması Hedeflenen Mesleki Tutumlar:

- 1) Hastalıkların nedenleri, tanı ve tedavilerinde bilimsel yöntemlerin gücünü anlama ve benimseme.
- 2) İnsan ve hasta haklarına saygılı olma. hasta bilgilerinin gizliliği ilkesini bir davranış biçimi olarak benimseme.
- 3) Hasta-hekim ilişkilerinde şefkatli, dürüst ve güvenilir olma.
- 4) Meslek yaşamları boyunca ilişki kuracakları hasta aileleri, meslektaşları ve diğer bireylerle ilişkilerinde doğru, dürüst ve tutarlı davranışlar sergileme
- 5) Her zaman için hastalarının çıkarlarını kendi çıkarlarından üstün tutma.
- 6) Toplum ve bireylerin sağlığını korumak için konuyla ilgili diğer meslek çalışanları, resmi ve özel sağlık kurumları ve ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği yapma sorumluluğu taşıma.
- 7) Hastalar, hasta aileleri, meslektaşlar ve ilgili diğer kişilerle yazılı ve sözlü olarak etkili iletişim kurma.
- 8) Ölümcül bir hastalık durumunda etik yaklaşımda bulunma.
- 9) Ücret ödeyemeyecek hastaların bakımını sağlama ve alt sosyoekonomik düzeydeki topluluklara sağlık hizmetlerinin ulaşması için çaba gösterme.
- 10) Bilimsel ve teknolojik gelişmeler, mesleki uygulamalardaki değişimlere ve toplum gereksinimlerine yanıt verebilmek için bilgiye ulaşma yollarını öğrenme.
- 11) Yaşam boyu ve kendi kendine öğrenmenin önemini kavrama ve benimseme.

Tıp Eğitimi sonunda mezun olan bir hekimin bu hedeflen yansıtan hedef davranışları edinmesi beklenir.

HASTALIK-DURUM-SEMPTOM LİSTESİ

Bu listede yer alan sorular ile ilgili öğrencilere kazandırılması düşünülen bilgi düzeyleri aşağıdaki kısaltmalar ile tanımlanmıştır.

TT = Mezunlar bu hastalıkların **tanısını**, **ayırıcı tanısını** bilmeli ve **tedavi** edebilmeli, hastalığın tüm sürecini izleyebilmeli.

T = Mezunlar bu hastalıkların **tanısını** koyabilmeli, tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön girişimleri yaparak, uzmana yönlendirmeli

B = Mezunlar bu hastalıklar hakkında **bilgi sahibi** olmalı ve, gerekli ön girişimleri yaparak, hastayı bir uzmana yönlendirebilmeli

A = Mezunlar bu durumlarda **acil girişimleri** yapabilmeli

K= Mezunlar bu hastalıklar hakkında **bilgi sahibi** olmalı ve **korunma yöntemlerini** bilmeli

Liste iki kopya biçiminde düzenlenmiştir. Birinci listede **hastahk-durum-semptomlar ABC** sırasında verilmiştir. İkinci listede ise ilgili oldukları **sistemler içinde ABC** sırası yapılmıştır. Birçoğu birden çok sistemi ilgilendirdiği için, birinci listede sistemler verilmemiştir.

Liste 1: Hastalık-durum-semptomlar

Hastalık-Durum-Semptom	Bilgi Derecesi
Addison hastalığı	T
ADH salımı, uygunsuz	B
Adli olguya yaklaşım	A
Konjenital adrenal hiperplazi	T
Akut adrenal yetmezlik krizi	A
Afazi, motor ve duyusal	T
Afektif bozukluk, bipolar	T
AIDS ve HIV	B-K
Ailevi akdeniz ateşi	T
Akciğer embolisi	T-A
Kronik obstrüktif akciğer hastalığı	TT-A-K
İnterstisyel akciğer hastalıkları	B
Akciğer kanseri	T-K
Akciğer ödemi	T-A
Akciğer sorunları, (yükseklik ve dalma ile ilgili)	B
Akne vulgaris	TT
Alkol, ilaç ve madde bağımlılığı, yoksunluk ve intoksikasyonu	T-A-K
Amenore	T
Amiloidoz	B-K
Ampiyem	T-A
Anafilaksi	A
Anal fissür	TT
Aplastik anemi,	T
Demir eksikliği anemisi	TT-K
Hemolitik Anemi	B
Megaloblastik anemi	TT
Angına pectoris	TT-K
Anksiyete	TT
Anoreksia nervroza(BK/. Yeme Bozuklukları)	
Anüri	A
Aort anevrizması	T
Aritmiler, supraventriküler	T-A
Aritmiler, ventriiküler	T-A
Arter ve ven yaralanmaları	A
Artrit (reaktif. septik)	T
Asit	T
Asit-baz denge bozuklukları (BKZ. Sıvı ve elektrolit, asit-baz denge boz.)	
Aspirasyon, yabancı cisim	A
Astım	TT-A
Ateroskleroz	B-K
Ateş, nedeni bilinmeyen	B
AV blok	T
Avitaminozlar	TT-K
Bağ dokusu hastalıkları (Sistemik lupus eritematosus, skleroderma vd.)	B
Bağışıklama	TT
İnflamatuvar barsak hastalığı	B
İrritabl barsak hastalığı	TT
Baş ağrısı	TT
Baş-boyun kanserleri	B
Behçet hastalığı	T

Bel ve sırt ağrısı	TT-K
Besin zehirlenmesi (BKZ. Zehirlenme, besin)	
Beyin ödemi	T-A
Bilimsel araştırma yöntemleri ve yönetimi	B
Bilinç bulanıklığı	A
Bireysel ve toplumsal sağlık gereksinimi belirleme	B
Boğmaca	TT-K
Boğulmalar	A
Böbrek / üreter koliği	TT
Böbrek anomalileri	T
Böbrek tümörleri	B
Böbrek yetmezliği, akut	T-K
Böbrek yetmezliği, kronik	B
Bronşiektaziler	B
Bronşiolit	T-A
Bruselloz	TT-K
Büyüme-gelişme geriliği	T-K
Cinsel bozukluklar	B
Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar	TT-K
Crush yaralanması	TAK
Cushing hastalığı	B
Çevre ve sağlık etkileşmesi	B
Çıkık, ekstremiteler	T-A
Denge ve hareket bozuklukları	B
Depresyon	TT
Deri elemanter lezyonları	T
Deri tümörleri	T-K
Deri ve yumuşak doku enfeksiyonları	TT
Deri yaralanmaları	A
Arabezi sonucu dermatit	TT
Atopik dermatit	T
Reaktif dermatozlar (Eritema nodosum., eritema multiforme)	B
Difteri	TT-K
Dikkat eksikliği, hiperaktivite ve bilinç bozuklukları	T
Disk hernisi	T
Dismenore	TT
Dispne	T-A
Dizüri	A.
Divertiküler hastalıklar	B
Diyabet ketoasidozu	V,
Diyabebet komplikasyonları	T
Diyabetes insipidus	B
Diyabetes mellitus	TT-K
Gebelikte diyabetes mellitus	T
Diyabetik anne bebeği	T-K
Doğum eylemi, normal	TT
Doğum eylemi, sorunlu	T
Doğum travması	T-K
Doğumda asfiksi	A
Doğumda fetal distres	T-A
Doğumsal Ağız ve havayolu anomalileri	D
Doğuştan yapısal anomaliler	T

Doğuştan metabolik hastalıklar	T-A
Donma	A
Döküntülü hastalıklar	TT-K
Eklampsi, preeklampsi	T
Ekstremitte iskemisi, akut ve kronik	T-A
Elektrik çarpması	A
Endokardit	T-K
Endometriyozis	B
Enfeksiyon, üriner sistem (BKZ. Üriner sistem enfeksiyonu)	
İnfeksiyonlar İmmün yetm. hastada (BKZ. İmmün yetm hastalarda enf.)	
İnfeksiyonlar, cinsel yolla bulaşan (BKZ. Cinsel yolla bulaşan enf.)	
İnfeksiyonlar, deri ve yumuşak doku (BKZ. Deri ve yumuşak doku enf.)	
İnfeksiyonlar, hastane (BKZ. Hastane enfeksiyonları)	
İnfeksiyonlar, intrauterin (BKZ. İntrauterin enfeksiyonlar)	
İnfeksiyonlar, salmonella (BKZ. Salmonella enfeksiyonları)	
İnfeksiyonlar, santral sinir sistemi (BKZ. Santral sinir sistemi enf.)	
Epilepsi	T-A
Ev kazaları	K
Fekal inkontinans	B
Feokromositoma	B
Fibromiyalji	T
Fimosis ve parafimosis	T
Fobik bozukluklar	T
Fonksiyonel sendromlar (BKZ. Psikosomatik bozukluklar)	
Gastroenteritler	TT-K
Gastrointestinal sistem kanserleri	B
Gastrointestinal sistem motilite bozuklukları	B
Gastrointestinal sistem parazitozları	TT-K
Gastrointestinal sistemde yabancı cisim	T-A-K
Gastro-özefageal reflü	TT
Gaz.lı gangren	T
Gebeliğin sonlandırılması	B
Çoğul gebelik	T
Ektopik Gebelik	T
Normal gebelik	TT
Riskli gebelik	T
Gebelikte kanama	T
Gebelikten korunma	TT
Sık görülen genetik hastalıklar	B
Genito-üriner sistem travmaları	T-A
Glokom	B
Akut glomerulonefrit (poststreptokoksik)	TT-K
Akut glomerulonefrit	T
Kronik glomerulonefrit	B
Göğüs duvarı anomalileri	B
Görme bozukluğu	T
Akut görme kaybı (optik nevit)	B
Çift görme	T
Göz travması, mekanik ve kimyasal	A
Guatr	T-K
Guillain Barre sendromu	T-A
Güneş ışınları ve korunma yolları	B-K
Güvenli ve mutlu cinsel yaşam	B

Hastane enfeksiyonları	T-K
Hematüri	T-A
Hemoglobinopatiler	T-K
Hemokromatoz	B
Hemolitik üremik sendrom	B
Hemoptizi	T-A
Hemoroid	TT
Henoch-Schonlein purpurası	T
Hepatik koma	T-A
Akut hepatit	TT-K
Kronik hepatit	T-K
Hidrocefali	T
Hidrosel	T
Hiperemezis gravidarum	TT
Hiperkalsemi	T
Hiperlipidemi	TT-K
Hiperparatiroidizm	B
Hipertansiyon	TT-A-K
Hipertermi	A
Hipertiroidizm	T
Hipofiz bozuklukları	B
Hipoglisemi	A
Hipokalsemi	T-A
Hipoparatiroidizm	B
Hipospadiasis, epispadiasis	T
Hipotirodizm. Çocuk	TT
Hipotirodizm. Erişkin	T
Hirsutizm	T
İlaç etkileşmeleri. önemli	T-K
ilaçların istenmeyen etkileri	T-K
Primer immün yetmezlikler	B
İnmün yetmezlikli hastalarda enfeksiyonlar	B
İmmünizasyon (BKZ. Bağışıklama)	
İnfertilite. erkek	B
İntertilite. kadın	B
İnme	TA
İnmemiş testis	T
İntestinal obstrüksiyon	T
İntestinal obstrüksiyon. yenidoğan (BKZ. Yenidoğan intestinal obs.)	
İntihar girişimi	A
İntoksikasyonlar (BKZ. Zehirlenmeler)	
İntrauterin büyüme geriliği	T-K
İntrauterin enfeksiyonlar	T-K
İnvajinasyon	B
İnsan ısırıkları	A
Hayvan ısırıkları	A
sırma ve sokma, böcek ve yılan	A
İskemik ataklar, geçici	T-A
İşçi sağlığı ve meslek hastalıkları	TT-K
İşitme bozukluğu	T
Kabızlık	TT
Kafa içi basınç artması sendromu (KİBAS; akut serebrovasküler olaylar)	T-A

Kafa içi vasküler malformasyonlar	B
Kafa içi yer kaplayan lezyonlar	B
Kafa travması	A
Gelişimsel kalça displazisi (kalça çıkığı)	TT-K
Konjenital kalp hastalıkları	B
Kalp kapak hastalıkları	T
Kalp yetmezliği	TT
Kalpte masum üfürüm	T
Kanama diatezleri ve hemofililer	T-A
Alt gastrointestinal kanama	T
Üst gastrointestinal kanama	T-A
Kanser	T-K
Karaciğer sirozu ve komplikasyonları	T
Karın ağrısı, kronik	T
Karın duvarı hernileri, doğumsal ve edinsel	T-A
Karın travmaları	T-A
Akut karın	T
Karotis arter darlığı	B
Kas hastalıkları-miyopatiler	B
Katarakt	B
Katılma nöbetleri	B
Kemik tümörleri	B
Ekstremitte kırıkları	T-A
Patolojik kırık	B
Kırmızı göz	T-A
Kist hidatik hastalığı	T-K
Kistik fibroz	B
Kişilik bozuklukları	B
Kognitif bozukluklar (Demans unutkanlık, delirium)	T
Kolesistit	T
Koma	T-A
Kompartman sendromu	TAK
Konuşma bozukluğu	B
Akut konversiyon reaksiyonları	A
Konvülsiyon. yenidoğan (BKZ. Yenidoğan, konvülsiyon)	
Konvülsiyon	A
Febril konvülsiyon	TTAK
Kor pulmonale	T
Kostik madde içimi	A
Kristal artropatileri	T
Kuduz	TT-K
Kuşkulu genitalya	T
Laringeal obstrüksiyon	T-A
Layşmanya	B
Lenfadenopati	T
Lenfoproliferatif hastalıklar	B
Ligaman yaralanmaları	T
Lösemiler	T
Malabsorbsiyonlar	B
Malnutrisyon	TT-K
Mani, akut	T-A
Meme akıntısı	B

Memede kitle	T
Menenjit, ensefalit	TT
Meningokoksemi	TT-A-K
Menopoz	T
Menstruasyon kanaması, şiddetli	T
Mesane kanseri	B
Metabolik hastalıklar	B
Metabolik hastalıklar,yenidoğan (BKZ. Yenidoğan, metabolik hastalıklar)	
Migren	TT
Mikro-makrosefali	T
Miyokard infarktüsü	TT-A-K
Miyokardit/kardiyomiyopati	B
Multipl skleroz	B
Myastenia gravis	B
Myastenik ve kolinerjik kriz	A
Myeloproliferatif hastalıklar	B
Nazal obstrüksiyon, yabancı cisim	A
Nefrotik sendrom	T
Nevraljiler	T
Nöral tüp defektleri	T-K
Nöroblastoma	B
Nöropati, periferik	B
Obezite	T-K
Obsesif-kompulsif bozukluk	T
Obstrüktif üropati.yenidoğan (BKZ. Yenidoğan obs. üropati)	
Omurga yaralanmaları	T-A
Onkolojik aciller	T-A
Onkolojik ağrı	T
Organ ve doku nakli	B
Osteoartrit	TT
Osteomyelit	B
Osteoporoz	T-K
Otitis media	TT
Otizm	T
Över kanseri	B
Öksürük	TT
Ani ölüm	A
Özafagus atrezisi	T
Panik atak bozukluğu	TT
Akut pankreatit	T-A
Kronik pankreatit	B
Paraneoplastik sendromlar	B
Parkinson hastalığı	T
Pelvik ağrı	B
Pelvik kitle	B
Peptik ülser	TT
Perikardiyal efüzyon	T
Perinatal asfiksi (BKZ. Yenidoğan, perinatal asfiksi)	
Peritonit	B
Pilor stenozu	T
Plevral efüzyon	TT
Pnömoniler	TT-A-K
Pnömotoraks	TT-A

Polimiyozit ve dermatomyozit	B
Poliomyelit	T-K
Poliposis	B
Polisitemi	T
Postmenopozal kanama	T
Postpartum kanama	TT
Post-travmatik stres bozukluğu	T
Preeklampsi	TT-K
Prematüre retinopati (BKZ. Yenidoğan, prematüre retinopati)	
Prematürelilik (BKZ. Yenidoğan, prematürelilik)	
Pre-menstruel sendrom	TT-K
Prenatal tanı	B
Prostat hipertrofisi, "benign"	T
Prostat kanseri	B
Proteinüri	T
Psikosomatik bozukluklar (fonksiyonel sendromlar)	T
Psikoz	T-A
Psöriasis, liken planus, pityriasis rosea	T
Puberte erken	T
Puberte gecikmiş	T
Pulmoner emboli (BKZ. Akciğer embolisi)	
Pulmoner hipertansiyon	T
Raşitizm, dirençli	B
Raşitizm, nutrisyonel	TT-K
Rektum kanseri	T
Akut romatizmal ateş	TT-K
Romatoid artrit	T
Sağlığın geliştirilmesi	B
Sağlık bakımı sağlarken teknolojilerin etik ve maliyetin etkin olarak kullanılması	B
Sağlık göstergelerinin tanımını, belirlenmesi ve ülkemizdeki durum	B
Sağlık sistemleri ve ekonomisi	B
Salmonella Enfeksiyonları	TT-K
Santral sinir sistemi enfeksiyonları	T
Sarılık	T
Sarılık.yenidoğan (BKZ. Yenidoğan sarılığı)	
Sarkoidoz	B
Senkop	T-A
Sepsis	TT-A
Sepsis ve menenjit, yenidoğan (BKZ. Yenidoğan, sepsis ve menenjit)	
Serebral palsy	T
Servikal yayma, anormal	T
Serviks kanseri	T-K
Ses kısıklığı	T
Sıtma	TT-K
Sıvı ve elektrolit, asit-baz denge bozuklukları	TT-A
Siyanoz	A
Skolyoz, kifoz	B
Solunum güçlüğü,yenidoğan	T-A
Solunum yolu enfeksiyonları (üst), akut	TT
Spinal kord bası sendromu	T
Spondiloartropatiler	B
Süt verme sorunları	TT-K
Şaşılık	T

Şistozomiyazis	B
Şok	T-A
Taşıt tutması	TT-K
Tenosinovitler	T
Testis torsiyonu	T
Testis tümörü	T
Tetani	A
Tetanoz	TT-K
Tinnitus	T
Tiroid kanseri	B
Toplum katılımını sağlama	B
Toplumda bulaşıcı hastalıklar ile mücadele	B
toraks travmaları	A
Tortikolis	TT
Travma, doğum (BKZ. Doğum travması)	
Travma, genito-üriner sistem (BKZ. Genito-üriner sistem travmaları)	
Travma, göz (BKZ. Göz travması, mekanik ve kimyasal)	
Travma, kafa (BKZ. Kafa travması)	
Travma, karın (BKZ. Karın travmaları)	
Travma, toraks (BKZ. Toraks travmaları)	
Travmalı hastaya yaklaşım	A
Tubulointerstisyel hastalıklar	B
Tüberküloz	TT-K
Türkiye'de sağlık hizmetlerinin sunumu	B

BECERİ LİSTESİ

Beceri listesinde sayılan beceriler ile ilgili iki düzey tanımlanmıştır. Aşağıda bu düzeyler ile ilgili açıklama ve becerilerin hangi başlıklar altında verildiği anılmaktadır.

B-1. Bir tıp fakültesi mezununun mutlaka öğrenmesi ve/veya kesinlikle ustalaşmış olması gereken beceriler ve sonuçlarını mutlaka yorum yapabilmesi gereken testler

I-Uygulamalı Beceriler

Öykü alma, kayıt tutma ve rapor hazırlama

Fizik muayene

Laboratuvar testleri ve ilgili diğer işlemler

Girişimler

İlk ve acil yardım için gerekli girişimler

II- Entellektüel Beceriler: Bilginin değerlendirilmesi Koruyucu hekimlik uygulamaları

III-İletişimsel Beceriler

IV-Bilgiye Erişme Becerileri

B.2. Bir tıp fakültesi mezununun yapabilmesi/değerlendirebilmesi yapabilmesi gereken girişimler/beceriler

I-Uygulamalı Beceriler: Laboratuvar testleri Diagnostik girişimler
Koruyucu girişimler Tedavi edici girişimler

II- Entellektüel Beceriler: Bilginin değerlendirilmesi

B.1. Bir tıp fakültesi mezununun mutlaka öğrenmesi ve/veya kesinlikle ustalaşmış olması gereken beceriler ve sonuçlarını mutlaka yorumlayabilmesi gereken testler

I-UYGULAMALI BECERİLER

Öykü Alma, Tedaviyi Planlama, Kayıt Tutma ve Rapor Hatırlama

- Genel ve soruna yönelik öykü alabilme
- Mental durum değerlendirmesi, psikiyatrik öykü alabilme
- Hasta dosyası hazırlayabilme
- Dosya kayıt tutma, bildirimler
- Doğru, uygun ve okunaklı reçete düzenleyebilme
- Epikriz hazırlayabilme
- Hastaların uygun sevk edilebilmesi
- Adli rapor hazırlayabilme

Genel ve Soruna Yönelik Fizik Muayene

- Deri muayenesi
- Baş -boyun ve KBB muayenesi
- Göz ve göz dibi muayenesi
- Solunum sistemi muayenesi
- Vücut sıcaklığının ölçülmesi ve izlemi
- Kan basıncı ölçümü
- Kalp-damar sistemi muayenesi
- Karın muayenesi
- Nörolojik muayene
- Kas-iskelet muayenesi
- Psikiyatrik muayene
- Meme ve aksiller bölge muayenesi
- Digital rektal muayene
- Ürolojik muayene
- Jinekolojik muayene
- Gebe muayenesi
- Çocuk ve yenidoğan muayenesi
- Adli ölü muayenesi

Laboratuvar Testleri ve İlgili Diğer İşlemler

- Biyolojik materyalle çalışma ilkelerini uygulayabilme
- Mikroskopik inceleme için boyasız (direkt) preparat hazırlayabilme ve inceleme yapabilme
- Laboratuvar örneğini uygun koşullarda laboratuvara ulaştırabilme
- Mikrobiyolojik/patolojik/radyolojik inceleme için istek formunu doldurabilme
- Mikroskop kullanımı (gram inceleme vb. yapabilme)
- Tam kan sayımı ve periferik yayma yapabilme
- Sedimantasyon ölçümü
- Kanama ve pıhtılaşma zamanı ölçümü
- Tanı idrar analizi (mikroskopik inceleme dahil)

- Dışkı yayması hazırlama ve mikroskopik inceleme
- Vajinal akıntı örneği incelemesi (GVE taraması, taze preparat hazırlama ve bakısı)
- Glukometre ile kan şekeri ölçümü
- Peak-flow metre ile solunum ölçümü
- EKG çekimi
- Dekontaminasyon. dezenfeksiyon. sterilizasyon. antisepsi sağlayabilme
- İlgili enfeksiyona yönelik örneklerin transportunu ve inokülasyonunu yapabilme
- Su ve gıda numunesi alabilme
Su dezenfeksiyonu yapabilme
- Sularda klor düzeyini belirleyebilme

Girişimler

- Damar yolu açabilme
- Venöz ve kapiller kan örneği alabilme
- idrar sondası takabilme
- Kan transfüzyonu yapabilme
- Lokal ve sistemik ilaç uygulamaları ve aşı yapabilme. PPD testi uygulayabilme
- Uygulanacak ilaçları doğru şekilde hazırlayabilirle
- İnsülin enjeksiyon tekniklerini uygulayabilme
- İlgili enfeksiyona yönelik kültür örneklerini alabilme (boğaz, gaita, püy. kan, deri, vücut sıvıları)
- Lavman yapabilme
- Nazogastrik sonda uygulayabilme
- Kulak yıkayabilme
- Mide yıkayabilme
- Doğum sonrası anne bakımını yapabilme
- Yara-yanık bakımı yapabilme
- Yüzeysel sütür koyup ve alabilme, abse açabilme, v.b. basit temel cerrahi girişimler ve gerekli lokal anestezi uygulamaları
- Normal spontan doğum yaptırabilirle
- Yenidoğanın doğum odasında bakımını yapabilme
- Antropometrik ölçümlerin yapılabilmesi
- Vajinal ve servikal örnek alabilme
- Hava yolu açıklığını sağlayabilme. “Airway” yerleştirebilme
- Hava yolundaki yabancı cismi uygun manevra ile çıkarabilme (Heimlich)
- Temel yaşam desteği (kalp masajı ve yapay solunum) sağlayabilme
- Dış kanamayı durduracak' sınırlayacak önlemleri alabilme
- Burun tamponu koyabilme
- Atel yapabilme ve uygulayabilme
- Bandaj ve soğuk-sıcak kompres uygulayabilme
- Kas iskelet sistemi yaralanmalarında ilk yardım yapabilme
- Hastanın klinik durumuna uygun olarak taşınmasını sağlayabilme
- Oksijen ve nebulizasyon tedavisi uygulayabilme
- Sıvı elektrolit dengesini düzenleyebilme
- Göz yaralanmalarında ilk yardım yapabilme
- Zehirlenmeler ile hayvan ısırık ve sokmalarında ilk ve acil yardım yapabilme
- Acil psikiyatrik hastanın stabilizasyonunu yapabilme

II- ENTELLEKTÜEL BECERİLER

- **Bilginin Değerlendirilmesi**

- Klinik tablonun aciliyetini değerlendirebilme
- Öykü, fizik muayene ve vital bulguları değerlendirebilme (nabız, solunum, ateş, kan basıncı)
- Normal ve patolojik EKG bulgularını ayırt edebilme
- Radyolojik filmin hangi incelemeye ve hangi bölgeye ait olduğunu ayırt edebilme
- Akciğer garafisinin değerlendirilebilmesi
- iskelet sistemi garafilerini değerlendirilebilmesi
- Direkt karın garafisinin değerlendirilebilmesi
- Uygun laboratuvar testi ve diğer tanı araçlarını seçebilme
- Sık istenen laboratuvar sonuçlarını değerlendirebilme (normal ve patolojik yorumlama), gerekirse daha ileri tetkikleri planlayabilme
- Ayırıcı tanı yaklaşımı geliştirebilme
- Çocuklarda büyüme ve gelişmeyi izleyebilme (persentil eğrileri. Tanner derecelendirmesi)
- Malnütrisyon ve dehidratasyonun tanısını, derecelendirilmesi yapabilme ve tedaviyi planlayabilme Tedavinin gerekliliğini değerlendirebilme
- İlaç dışı tedavisi planlayabilme
- Akılcı ilaç tedavisi planlayabilme. uygulayabilme ve izleyebilme
- Özel durumlarda (Çocuklarda, yaşlılarda, gebelerde, emzirenlerde, karaciğer ve böbrek hastalarında ilaç kullanımı prensiplerine uyabilme
- Uygulanacak ilaç dozlarını doğru hesaplayabilme
- Ölüm nedenini doğru olarak belirleyebilirle
- Yüksek riskli gebelikleri belirleyebilme ye yönlendirebilirle

Koruyucu Hekimlik Uygulamaları

- Kişiyi hastalanmadan önce, çevresiyle birlikte değerlendirebilme
- Öncelikli sağlık sorunları ve risk gruplarını tanıyabilme
- Doğurganlığı düzenleme danışmanlığı verebilme
- Kontrasepsiyon yöntemlerinin doğru uygulayabilme ve kullanıcıları izleyebilme
- Gebe izlemi yapabilme
- Gebelikte teratojenik etkiler konusunda danışmanlık verebilme
- Doğum sonrası bakım yapabilme
- Erken tanı için uygun tarama yöntemlerini seçebilme, uygulayabilme ve yönlendirebilirce
- Yeni doğan bebeklerde anne sütü emme pratiği kazandırabilirce
- Sağlam çocuk izlemi yapabilme
- Yaşa göre beslenmeyi düzenleyebilme
- Bağışıklama yapabilme
- Kazalardan korunma
- Toplumda bulaşıcı hastalıklarla mücadele edebilme
- İlaçla koruma
- Topluma meme ve serviks tarama bilincinin kazandırılabilmesi
- Menapozda sağlığı izleyebilme ve yönlendirebilirce
- Meslek hastalıklarından korunma
- Kronik hastalıkların izlenmesi ve korunma
- Topluma sağlıklı yaşam bilgisi verebilme (kişisel hijyen, fizik aktivite, cinsel sağlık, uyuşturucu, sigara, alkol, beslenme vb.)
- Toplumda risk gruplarına uygun sağlık eğitimi yapabilme
- Sağlık kuruluşlarında ve toplu yaşam alanlarında enfeksiyonların önlenmesi
- Salgınlarda ve afetlerde yönetim
- Herhangi bir toplumda sağlıkla ilgili sorunları epidemiyolojik yöntemler kullanarak saptayabilirce ve çözüm yollarını ortaya koyabilme

III- İLETİŞİM BECERİLERİ

- Çalışma ekibi ile etkili iletişim kurabilme

- Hasta ve hasta yakınlarıyla etkili iletişim kurabilme
- Hastanın toplumsal ve ekonomik durumunu her aşamada göz önüne alabilme
- Hasta ve hasta yakınlarından doğru ve yeterli bilgi edinebilme
- Hastaya ve hasta yakınlarına hastalığı ile ilgili yeterli ve anlayacağı biçimde bilgi verebilme
- Hastaya ve/veya hasta yakınlarına olası girişimler tedavi seçenekleri hakkında doğru ve yeterli bilgi verebilme tedavi için onay alınması
- Kanser ve engellilik gibi özel yaklaşım gerektiren durumlarda iletişime özen gösterebilme
- Meslektaşları ve eğitimcileri ile etkili iletişim kurabilme

IV- BİLGİYE ERİŞME BECERİLERİ

- Gözlemci, sorgulayıcı ve araştırmacı olabilme
- Hekimlik bilgilerini arttırabilme yeni bilgiler edinebilme yönünde çaba gösterebilme
- Makale yazabilme
- Bilgi kaynaklarını etkili biçimde kullanıp yorumlayabilirce/ kanıta dayalı bilgiyi ayırt edebilme

B.2. Bir tıp fakültesi mezununun yapabilmesi/değerlendirebilmesi ve gerekli olanaklar sağlandığında yapabilmesi gereken girişimler/beceriler

I-UYGULAMALI BECERİLER

İzlem ve denetim

Yatan hastanın izlemi. tedavi istemini/talimatlarını (order) eksiksiz, açık ve net olarak verebilme ve izleyebilme Nonstress test (NST) yapılabilmesi ve değerlendirilebilmesi Sağlık kuruluşları ve gayrisihhi müesseselerin denetiminin yapılabilmesi

Girişimler

- Görme alanı muayenesi (konfrontasyon yöntemi) yapabilme
- Lomber ponksiyon yapabilme
- Pathergy testi uygulayabilme
- Rinne-Weber ve Schuabach testleri uygulayabilme
- Torasentez. parasentez. perikardiyosentez yapabilme
- Kan gazı için arteriyel kan örneği alabilme
- Hava kirliliği ölçümü yapabilme
- Gürültü ölçümü yapabilme
- Entübasyon yapabilme
- Kardiyoversiyon ve defibrilasyon uygulayabilme
- Cerrahi hastanın premedikasyonunu yapabilme
- Cut-down. suprapubik mesane ponksiyonu yapabilme
- Omurilik yaralanması, inme, serebral palsi, spina bifida gibi hastalıklarda temel bakım uygulayabilme
- Epizyotomi açılabilme ve dikebilme
- Tırnak çekebilme
- Pulse oksimetre uygulayabilme ve değerlendirebilme
- Fototerapi uygulayabilme

II- ENTELLEKTÜEL BECERİLER

Bilginin değerlendirilmesi

- Solunum fonksiyon testlerinin değerlendirilebilmesi
- İleri biyokimyasal, mikrobiyolojik, hematolojik, radyolojik, serolojik inceleme sonuçlarının yorumlanabilmesi Glaskovv koma skalasına göre hastanın değerlendirilebilmesi
- Eklem stabilitesinin değerlendirilebilmesi
- Soyağacının çıkarılabilmesi
- Psikiyatrik tanı için gerekli semptomları ayırt edebilme

- Kan bankası işleyişi ve klinik ile ilişkiler
- Toplumdaki risk gruplarına sağlık eğitimi yapabilme (bireysel veya gruplar halinde, evde, işyerlerinde vb.)

TUTUM VE DAVRANIŞ LİSTESİ

1. Hekimin öncelikli görevinin, hastalıkları önlemek ve hastalıkları iyileştirmeye çalışarak insan yaşamını ve sağlığını korumak olduğunu benimseme.
2. Görevini uygularken evrensel tıp etiği ilkeleri olan "zarar vermeme-yararlılık, adalet ve özerklik" ilkelerini gözetme.
3. Sınırlı sağlık kaynaklarının dağıtımında birey ve toplumun önceliklerini etik ölçütlerle gözetme.
4. Tıp alanında tek yol göstericinin bilimsel düşünce ve eleştirel sorgulayıcı yaklaşım olduğunu benimseme.
5. Güncel bilimsel bilgiyi edinmenin bir mesleki sorumluluk olduğunu özümseme.
6. Acil durumlarda hekim olarak ilk yardım sorumluluğunu taşıma.
7. Her hastaya veya bireye yaşadığı çevre, toplum ve bireysel özelliklerini değerlendirerek yaklaşma.
8. Her hastaya veya bireye yansız, yargısız ve ayrımsız yaklaşma ve bunun bir etik zorunluluk olduğunu benimseme.
9. Her hastaya veya bireye hastalığı ve tedavisi ile ilgili anlaşılır ve açıklayıcı bilgi vermek, buna dayalı onam(rıza) almak, gizliliğini korumak gibi hasta haklarını yaşama geçirme.
10. Hasta ve hasta yakınları ile sağlıklı iletişim kurma.
11. Hasta ve hasta yakınları ile empati kurma.
12. Hekim-hasta etkileşiminde dürüst ve güvenilir bir hekim modeli oluşturma.
13. Yaşam boyunca ortaya çıkabilen etik sorunların çözümünde akıl yürütme ve gerekçelendirme yapma.
14. Ölüm gerçeği ve yarattığı sorunlarla baş etme.
15. Hekimlik mesleğine ticari bir görünüm vermemeyi benimseme.
16. Akılcı ilaç kullanım ilkelerini benimseme.
17. Tanı ve tedavide pahalı yöntemleri önermenin, gereksiz harcamalar yaptırmanın yol açacağı etik ve ekonomik sonuçların farkına varma.
18. Kendi özlük haklarının farkında olma ve bunları savunmanın mesleki kimlik açısından önemini benimseme.
19. Meslektaşlarını hekimlik açısından onur kırıcı ve haksız saldırılara karşı koruma.
20. Bir ekip çalışması gerektiren mesleğin öteki üyelerine karşı açık, dürüst ve paylaşımcı davranış sergileme.
21. Kendi mesleğinin ve diğer mesleki alanların sınırlarının farkında olma ve saygı duyma.
22. Bilimsel, teknik ve etik danışımı (konsültasyonu) bir hekim ve hasta hakkı olarak benimseme.
23. Evrensel insan hakları ilkelerinin mesleki uygulamanın her alanında yaşama geçirme.
24. Adli vakalarla ilgili yasal ve mesleki sorumluluk ve yükümlülüklerinin farkında olma.
25. Bireysel ve toplumsal düzeyde sağlık eğitimi sorumluluğu taşıma.
26. Her mesleki uygulamada toplum sağlığını önceleme.